

I. Szakértői jegyzékek és nyilvántartások

Ausztriában a szakértők szakterület szerint szerepelnek a nyilvántartásban. Az elsőfokú regionális bíróság (Landesgericht) vezeti a szakértői nyilvántartásokat.

A nyilvántartások elérhetők [itt](#).

A szakértőknek kérelmet kell benyújtani és vizsgát kell tenni a nyilvántartásba való vétel érdekében.

II. A szakértők szakképesítése

Annak a kérelmezőnek, aki szeretné, hogy a bíróság kirendelje, igazolni kell a szakterületen szerzett szakmai tapasztalatát. Ezenkívül a szakértőnek alaposan ismerni kell az osztrák eljárási jog legfontosabb alapelveit, hogyan kell szakértői véleményt készíteni, és igazolni kell, hogy a szakterületén a nyilvántartásba vételt közvetlenül megelőzően öt év szakmai gyakorlatot szerzett, ha mesterképzésben vett részt, vagy 10 év szakmai gyakorlatot szerzett, ha nem vett részt mesterképzésben. Továbbá cselekvőkésnek és megbízhatónak kell lennie. Ahhoz, hogy megbízhatónak minősüljön, a szakértő magatartása összességében nem lehet kifogásolható, így pártatlanságot és munkájuk minősége biztosított.

A kérelmező szokásos tartózkodási helye vagy szakmai tevékenységének helye szerinti regionális elsőfokú bíróság elnökéhez kell benyújtani az „esküt tett és minősített” szakértők (az EEEI szóhasználata szerint elismert szakértők) nyilvántartásába való bejegyzés iránti kérelmet.

A nyilvántartásba vételi eljárás során a nyilvántartásba vételért felelős elnök bizottságot bíz meg szakértői állásfoglalás elkészítésével arról, hogy teljesülnek-e a nyilvántartásba vétel követelményei.

A szakértőknek esküt kell tenni a nyilvántartásba vétel előtt.

Ha a szakértő elegendő tesz a fentebb említett összes követelménynek, a nyilvántartásba vételért felelős elnök öt évre nyilvántartásba veszi. A szakértőnek ötévente újból kérelmezni kell a nyilvántartásba vételt. Ha a szakértő továbbra is teljesíti az összes követelményt, újból nyilvántartásba veszik (nem kell ismét vizsgát tenni).

A szakértőt törölni lehet a nyilvántartásból: kérésére, ha már nem felel meg a követelményeknek, vagy ha az illetékes hatóság úgy dönt. A szakértő újbóli nyilvántartásba vételéről szóló határozatnak tartalmazni kell az újbóli nyilvántartásba vétel elutasításának okait, és a határozat megtámadható.

Az Esküt tett és Minősített Szakértők Osztrák Szövetsége közzétett egy [etikai kódexet](#).

III. A szakértők díjazása

III.1. Általános információk

A szakértői díjakra a [díjjogosultságról szóló osztrák törvény](#) (1975. évi Gebührenanspruchsgesetz) vonatkozik. Ez a törvény a szakértőkre alkalmazandó általános szabályokat állapítja meg. Ezenkívül tartalmaz egy külön javadalmazási rendszert az orvosok, antropológusok, fogorvosok, állatorvosok, a vegyelemzési szakértők és a gépjárműszakértők számára.

III.2. Díjak

A díjak általában a vélemény összetettségétől függenek. Büntetőeljárásban és családjogi bírósági eljárásban bizonyos szakértőkre külön javadalmazási rendszer vonatkozik (lásd a fenti II.1. pontot).

III.3. A díj megtérítése

A szakértőnek a vélemény elkészültétől számított 14 napon belül számlázni kell a bíróságnak a díjat. Általában banki átutalással fizetik ki a díjakat.

III.3.1. Polgári eljárás

Mielőtt a polgári eljárásban a szakértő megkezdi a vélemény elkészítését, a bíróság általában kötelezi mindkét felet, hogy fizessen költségelőleget (Kostenvorschuss) a bíróság részére. Az előleg összege az ügy összetettségétől és a szakértői vélemény mértékétől függ. Általában a szakértő által az ügyre fordított óraszám és az óradíj szorzata alapján számítják ki a díjat. A szakértői díj részét képezik a költségek és az áfa is. A bíróság gyakorlatának megfelelően határozza meg azt az összeget, amelyet letétbe kell helyezni a feleknek. Ha a letétbe helyezett összeg nem elegendő, további előleg fizetése írható elő.

III.3.2. Büntetőeljárás

Büntetőeljárás során az állam téríti meg a szakértő díját.

III.3.3. Családjogi bírósági eljárás

A családjogi bírósági eljárásokban általában az állam téríti meg a szakértő díját.

III.4. Költségmentesség

Költségmentességet általában olyan személyeknek nyújtanak, akik a pénzügyi helyzetük miatt részben vagy egészben nem képesek fedezni az eljárás költségeit, ideértve a szakértők költségeit. A költségmentesség kedvezményezettjének részben vagy egészben meg kell téríteni a díjakat, ha pénzügyi helyzete jelentősen javult az eljárás utáni három éven belül. Felhívjuk a figyelmet, hogy a pereszes félnek minden esetben meg kell téríteni a pernyertes fél költségeit.

III.5. A szakértői díjak visszatérítése

A bíróság az ítélet részeként rendelkezik az (arányos) költségviselésről. Így a megítélt költségek végrehajthatók.

IV. A szakértők felelőssége

A szakértők a szerződésekre és a szerződésen kívüli károkozásra vonatkozó általános jogszabályok szerint vonhatók felelősségre. Kötelesek szakmai felelősségbiztosítást kötni az esetleges felelősségük fedezésére.

V. A szakértői eljárással kapcsolatos további információk

Az [Esküt tett és Minősített Szakértők Osztrák Szövetsége](#) honlapján részletes információkat talál a költségekről (mintaszámlával), valamint hogyan válhat elismert szakértővé. Ez a weboldal nagyon sok információt tartalmaz, és a nyilvánosság számára könnyen hozzáférhető.

V.1. Jogalap

Az igazságügyi szakértőkkel kapcsolatos főbb osztrák jogszabályok a következők:

[az osztrák polgári perrendtartás](#) (Zivilprozessordnung, ZPO) 351-367. cikke

[a nemperes eljárásokról szóló törvény](#) (Außerstreitgesetz) 31. cikke

a közigazgatási eljárás általános szabályairól szóló osztrák törvény (1991. évi Allgemeines Verwaltungsverfahrensgesetz) 52–53a. cikke
a büntetőeljárásról szóló osztrák törvény (1975. évi Strafprozessordnung) 104., 112., 125–128. cikke.

V.2. A szakértők kirendelése

A bíróság kirendelhet, de az érintett felek nem bízhatnak meg szakértőt. A közigazgatási eljárásokban a szakértők kirendelése hasonlóan történik, mint a polgári eljárásokban. Bűnügyi nyomozás során az ügyész rendelhet ki szakértőt.

V.2.a. Bíróság általi kirendelés

A polgári bíróság mérlegelési jogkörrel rendelkezik, ha hivatalból vagy a peres fél kifejezett indítványára rendel ki szakértőt, ha másként nem állapítható meg a tényállás. A kontradiktórius eljárás elve jelenti e jogkör egyetlen korlátozását. A bíróság szabadon rendelhet ki bárkit, akiről úgy ítéli meg, hogy megfelelően tud eljárni szakértőként. A szakértőnek minden összeférhetetlenséget be kell jelenteni a bíróságnak. A bíróság által kirendelt szakértők hozzáférhetnek az ügyirat lényeges részéhez.

V.2.b. Felek általi megbízás

Ausztriában a felek megbízhatnak magánszakértőt. A feleknek kell hivatkozni és benyújtani a szakértő véleményét, ellenkező esetben azt elfogadhatatlanként elutasítják. Ha ezek a követelmények teljesülnek, a bíróság szabadon vizsgálja és értékeli a szakértő véleményét. A vélemény bizonyítéknak minősül, de nem érvénytelenítheti a bíróság által kirendelt szakértő véleményét. Inkább a peres fél érvelésének jogalapjához kapcsolódik. A bíróság eldönti, hogy a fél által megbízott szakértő véleményére alapozza-e az ítélet indokolását.

V.3. Az eljárás

A felek ügyvédjei kérdéseket tehetnek fel a bíróság által kirendelt szakértőknek.

V.3.a. Szakértői vélemény

Ausztriában a szakértői eljárások során nincs szükség előzetes szakértői véleményre. A fő vélemény írásban vagy szóban is elkészíthető. A szakértőnek nem kell meghatározott szerkezet szerint elkészíteni a véleményt.

Ha a bíróság álláspontja szerint a vélemény hiányos, vagy a szakértő indokolatlanul megszegi kötelezettségét, a bíróság hivatalból vagy a felek indítványára új vélemény elkészítését vagy a vélemény kiegészítését rendelheti el. A bíróság azt is elrendelheti, hogy indokolatlan kötelezettségzegés miatt a szakértőnek kell megfizetni a bírósági illetéket.

A felek megtámadhatják a szakértői véleményt nyilatkozattal vagy másik szakvélemény benyújtásával.

A polgári eljárásban a felek nagymértékben részt vesznek a szakértő eljárásában. Együtt kell működniük, és meg kell küldeniük a szakértő által kért minden iratot. Közvetlenül tehetnek fel kérdést a szakértőnek kontradiktórius megbeszéléseken, és kérhetik a szakértőtől, hogy tegyen észrevételt a megjegyzéseikre.

V.3.b. Bírósági meghallgatás

A bíróság csak kivételes esetben idézi meg a szakértőt a tárgyalásra.

*A fentebb bemutatott információk az **Európai Szakértői Intézet (EEEI)** által a **Szakértők keresése elnevezésű projekt** során az országoként kiválasztott kapcsolattartóktól származnak.*

Utolsó frissítés: 22/12/2020

E lap nemzeti nyelvű változatát az adott tagállam tartja fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Az Európai Bizottság nem vállal semmifajta felelősséget az e dokumentumban szereplő vagy abban hivatkozott információk vagy adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.